

Jana Abelson

TVÁŘE ÚSPĚCHU

Ženy, které to dokázaly

Mladá fronta

Text © Jana Abelson, 2014
Photo © Jana Abelson, 2014

JANA ABELSON

TVÁŘE ÚSPĚCHU

Ženy, které to dokázaly

MLADÁ FRONTA

PŘEDMLUVA

Ženy s notnou dávkou sebevědomí a odvahy jít za svým snem vždy sklízely můj obdiv. Ženy s ambicemi dát věci do pohybu. Nekrčící se v koutě a nečekající na zázrak. Ženy, které svým příběhem mohou být příkladem pro ostatní.

Na následujících stránkách vám takových žen představím celkem třináct. Takových, které v životě něco dokázaly a jejichž příběhy vám mohou být inspirací. Zajímalo mě, co je to stálo a jestli to, co jim bylo dáno do vínku, někde postrádají. Co pro ně úspěch znamená a čím za něj (pokud vůbec) musely zaplatit. Jak se perou s neúspěchem a jestli se v životě dopustily chyb, které by dnes už neopakovaly. Zajímalo mě i to, co třeba s nimi bude za další tři roky. To jsem se ale od nich nedozvěděla. Na to jsem si ty tři roky musela počkat. Co jsem po jejich uplynutí zjistila? Že ani jedna z nich nepolevila. Ty, co byly úspěšné před třemi lety, jsou úspěšné i dnes.

Každá z oslovených žen se v životě z něčeho poučila. Na to, co je to pravé štěstí, však každá přišla jinak. Sonia Slavtcheva při svém boji s rakovinou, Jana Žižková během cesty kolem světa na plachetnici. A všechny se shodují v jednom – ten pravý úspěch vůbec není založen na kariéře.

V ruce právě držíte knihu příběhů žen, které se ve svém životě našly. Třeba vám pomůže odrazit se ode dna, začít znovu nebo prostě jen začít. Třeba vám bude inspirací. Přeji vám hodně úspěchů.

Jana Abelson

Na samém počátku psaní této knihy jsem se setkala s více či méně filozofickou otázkou, co je to úspěch a o čem tedy tato knížka vlastně bude. Jaká žena je v současné společnosti považována za úspěšnou? Ta nejbohatší? Mimochodem, tou je Liliane Bettencourt, majitelka 30procentního podílu v kosmetické společnosti L´Oréal, kterou založil její otec. Liliane je už neskutečných 90 let a v představenstvu společnosti byla nahrazena teprve v únoru 2012, kdy ji vystřídal její pětadvacetiletý vnuk Jean-Victor Meyers. S majetkem odhadovaným na 30 miliard amerických dolarů je Liliane, jak uvedl časopis Forbes, devátou nejbohatší osobou na světě a nejbohatší ženou světa. Pohádkově bohatá rodina Bettencourt-Meyers však příliš šťastná není. Rodinné vztahy se dají shrnout do několika slov – hádky, tahanice, soudní žaloby a procesy. Lze tedy hovořit o úspěchu? Nebo Christy Walton, majitelka prodejní sítě WallMart. Ta je podle stejného zdroje desátou nejbohatší osobou na světě a šestou nejbohatší osobou ve Spojených státech amerických. Majetek v hodnotě 28,2 miliardy dolarů ovšem zdědila po svém muži Johnovi, který zemřel při letecké nehodě v roce 2005. Dá se tedy hovořit o úspěchu? Tak bychom mohly pokračovat. Vybavuje se mi i rozhovor v *Le Nouvel Economiste* s francouzskou političkou Christine Lagarde, generální ředitelkou Mezinárodního měnového fondu, v němž se rozpovídala o své rozpolcenosti mezi úspěšnou kariérou a touhou odpočívat, pěstovat květiny a zavařovat džemy v rodném domě v Normandii: *„Občas mě to chytne, chci to zabalit a jet se podívat, jak mi rostou růže.“* Úspěch totiž něco stojí, v první řadě volný čas. Pro megaúspěch Christiny to platí dvojnásob. Tato žena zastávala pozici francouzské ministryně financí, později zemědělství a obchodu. Stala se vůbec první ženou ve funkci ekonomické ministryně skupiny největších světových ekonomik G8 a byla zvolena první ředitelkou velké nadnárodní právní kanceláře. Řeknete si tedy, že uspěla. Ale já se ptám, co ty její růže? Její rozpolcenosti rozumím. Vybavuji si okamžik, kdy jsem i já přicházela na chuť jakémusi „úspěchu“, byť nesrovnatelnému

s úspěchem Christine. Své fotografie jsem vystavovala v galeriích světových metropolí, natáčela film, cestovala po světě, chodila na večírky, seznamovala se se známými osobnostmi ze šoubyznysu. Po nějaké době mě to ale unavilo a najednou jsem pocítila Christininu touhu po rodině a domově. Včetně těch růží.

Definici úspěchu nenajdete v žádné encyklopedii (tedy až na tu, že opakem úspěchu je neúspěch). Každý má totiž tu svou. Co jeden považuje za úspěch, druhého může nechat chladným. Z výše zmíněného například vyplývá, že úspěch se a priori nerovná peníze, byť k němu patří. Není ovšem založen jen na nich. Co třeba takový úspěch v soukromém životě? Rodina a děti? Ani to není samozřejmost. Něco jiného je pak úspěch společenský, který často souvisí s úspěchem ekonomickým, ale už tak neurčuje množství skutečných přátel. A pak tu máme úspěch duševní neboli pocit vnitřní svobody. Pokud se nám podaří být úspěšnými ve všech zmíněných sférách, dosáhli jsme nejvyššího bodu, kterému se říká štěstí. BINGO! To je ten Úspěch s velkým Ú, po kterém asi touží každý z nás. Asi. Protože skutečně – co člověk, to definice úspěchu. Jaká je ta vaše?

„Bez neúspěchu by se nemohl dostavit úspěch."

EVA VAŠKOVÁ ČEJKOVÁ (*1982)

majitelka a zakladatelka agentury ConPro, s.r.o. a ŽENY s.r.o.

Vizitka

Svou kariéru Eva buduje už od střední školy, kdy začala pracovat jako redaktorka, moderátorka, produkční v tisku a televizi. Po studiích na Obchodní akademii v Chrudimi pak uspěla jako scénáristka televizí Nova a Prima. Brzy ke svým aktivitám v médiích přidala pořádání odborných a vzdělávacích akcí pro Institut moderní komunikace a public relations pro společnosti z oblasti lifestylu. Založila vlastní společnost ConPro, s.r.o, projekt Manuál Úspěšné Ženy („MUŽ"), společnost ŽENY s.r.o. a spoluzaložila prestižní Klub finančních ředitelů. Je jednou ze zakládajících členek občanského sdružení Friends of the National Museum of Women in the Arts, Czech Republic a čestnou členkou správní rady Nadačního fondu Slunce pro všechny.

ROK 2011

Eva je na první pohled mladá, krásná a úspěšná. Kromě toho je ale také sympatická, ochotná, vřelá, nechybí jí pokora ani zdravé sebevědomí. Zaujala mě její energická povaha, neotřelé nápady a chuť neustále vymýšlet něco nového. Je to žena, která přesně ví, co od života chce, jak v soukromí, tak v práci. Takovou jsem ji zastihla v roce 2011.

„Vstávám poměrně brzy, nejpozději kolem sedmé. V práci si přečtu noviny, vyřídím e-maily, následují schůzky, domů odcházím kolem sedmé večer – někdy sama, někdy s počítačem, abych dodělala resty. Byly doby,

kdy jsem chodila i na spoustu společenských akcí, dnes už si ale vybírám. Kontakty cíleně nevyhledávám a naštěstí mám kolem sebe lidi, kterým mohu věřit, a začínám čím dál více schůzek delegovat. Konečně také vyjde čas na relax v podobě sportu nebo knihy." Tak vypadá všední den úspěšné podnikatelky, která si plnými doušky užívá života i peněz a nestydí se to přiznat. „Částečně za to může můj tatínek, který začal podnikat hned v roce 1989 (na Vysočině má masnou výrobu) a doslova si to vydřel. U něj jsem viděla skutečnou tvrdou práci, která za vydělanými penězi stála. Vstával ve čtyři, do postele uléhal v půl dvanácté a po deseti letech skončil na ARO. Obraz udřeného táty mám stále před očima. Do podnikání jsem šla s tím, že mě čekají starosti, ale že chci mít víc radosti a svou práci si užívat."

Dětství a první kontakty s podnikáním

Eva se narodila v Chrasti u Chrudimi ve východních Čechách coby nejstarší ze tří dětí. „Tři roky po mém narození přišla na svět sestra a krátce nato bratr. Sestra vystudovala cestovní ruch a odjela do světa. Rok pobývala ve Spojených státech a teď žije v Egyptě, takže se moc nevidíme. Bratr stejně jako já zdědil podnikatelského ducha po tátovi, nějaký čas vedl jeho čtyři obchody, ale potom se rozhodl nasbírat další zkušenosti a cestovat a odjel na dva roky do Austrálie. Maminka pracovala jako učitelka v mateřské školce a po roce 1989 začala s taťkou budovat rodinnou firmu. Táta s mámou jsou diametrálně rozdílné osobnosti – táta je velký vizionář a typický byznysmen žijící čísly. Mamka je zase velice citlivá a empatická žena, pro kterou je ze všeho nejdůležitější rodina. A já jsem něco mezi nimi. Cit pro byznys jsem určitě zdědila po taťkovi, po mamce mám zase sociální cítění a schopnost pracovat s lidmi."

Eva je podle svých slov v rodině oblíbená. „Babička říkávala, že jsem měkkosrdcatá a tak trochu trdlo. Už odmala jsem chodila na různé kroužky, třeba na gymnastiku, ale moc mi to nešlo. Ráda jsem,

jako přirozeně soutěživý typ, závodila, ale nikdy jsem nic nevyhrála. A tím jsem trpěla. Chtěla jsem být i veterinářkou, zahradnicí nebo prodavačkou. Práci prodavačky jsem si dosyta užila v jedenácti, když jsem začala pomáhat v rodinném obchodě. Brzy jsem vyrostla a taťka mě každou sobotu stavěl za masný pult. Pamatuji si, jak jsme o Vánocích ručně loupali salámy a já měla strašně promrzlé ruce a slzy v očích." Není se tedy čemu divit, že profesní dráhu prodavačky Eva ze seznamu svých vysněných povolání vyškrtla. „Našla jsem se až v tancování, u toho jsem vydržela několik let. Tedy do doby, než jsem přerostla svého tanečního partnera." V té době už studovala obchodní akademii a získávala první kontakty s podnikáním, protože začala pomáhat svému otci s administrativou. „Koupil domů počítač a já musela vyplňovat faktury. Sledovala jsem, jak to chodí, osvojovala si pojmy „má dáti – dal", začala jsem mít přehled o tržbách. Trochu jsem koketovala také s modelingem a vyhrála soutěž středoškoláček „Královna Chrudimi". K tomu jsem přidala práci hostesky, pomalu jsem sbírala kontakty, vydělávala první peníze a učila se s nimi hospodařit. Myslela jsem, že mi svět leží u nohou. Trochu mě minulo období zábav a diskoték, které mě nikdy moc nelákaly."

Škola v Poslanecké sněmovně

Po skončení střední školy se Eva ocitla v Praze. „Začínala jsem úplně od nuly. V osmnácti jsem s tisícovkou v kapse, z čehož pětistovka byla na bydlení, přijela do Prahy a uvažovala jsem, jestli přespat nebo nepřespat v autě. Nikoho jsem tu neměla. Začala jsem psát scénáře pro televizi, zpracovávala články pro noviny a časopisy, moderovala večírky, produkčně jsem pomáhala pořádat různé akce a jednu dobu jsem působila i v Poslanecké sněmovně, což pro mě byla velmi dobrá škola. To, co jsem někdy viděla a slyšela, byla ale na můj vkus velmi silná káva, a po určité době jsem se dostala do stádia, kdy jsem zkrátka musela vypnout. Odjela jsem na studijní pobyt do Spojených států, učila se angličtinu a přemýšlela, co dál. Když jsem se vrátila domů

a zjistila, že na účtu mám minus padesát tisíc, nenapadlo mě nic lepšího, než si založit firmu," usmívá se Eva a pokračuje dalším impulzem, který ji přivedl k podnikání. „Vždycky jsem měla spoustu aktivit, ale nikdy jsem si nedokázala představit pevnou pracovní dobu. Kamarád mi poradil, ať si na všechny své činnosti založím firmu, která se bude zabývat pořádáním konferencí a produkcí. A tak jsem do toho šla. Založila jsem firmu a nazvala ji ConPro – jako Conference and Promotion, což se později ukázalo jako dobrý tah, protože od konferencí jsme přešli spíše k promotion, marketingu a public relations. Nadále jsem chodila na různé konference a večírky, kde jsem se seznamovala, získávala kontakty a inspirovala se pro svou práci. Podobné konference jsem krátce nato začala sama pořádat. Byla jsem ale limitovaná finančně, takže jsem mohla organizovat jen takové akce, u kterých mi klienti platili předem a já s těmi penězi mohla pracovat. V praxi to tedy vypadalo tak, že dva měsíce před akcí jsem měla peníze a náklady jsem uhradila až v den akce."

Mít práci, která mě bude bavit

„Přiznávám, že zpočátku jsem neměla tušení, jakou firmu vlastně chci vybudovat. Měla jsem ale svou vizi, že budu dělat práci, která mě bude bavit. Ne takovou, která mi za rok vydělá milion. Tím chci říct, že jsem vlastně prvoplánově nezačala podnikat pro peníze, prostě mě to bavilo, byla to výzva. Podnikání pro mě znamenalo hlavně nadšení a firmu jsem vedla především svou intuicí. Až po pěti letech, kdy začala firma růst a do toho přišla hospodářská krize, jsem byla nucená jasně nastavit jisté procesy a zlepšit finanční řízení. Kvůli problémům s cash flow jsem musela začít plánovat v dlouhodobějším horizontu a jednat s klienty třeba také o jejich platební morálce, do čehož se mi zpočátku moc nechtělo. Klientela se ale začala sama rozrůstat, zákazníci se vraceli, obraceli se na mě se žádostmi o uspořádání dalších a dalších akcí a já získávala i v této oblasti jistotu a pevnou ruku. Postupem času práce přibývalo, stejně jako zaměstnanců. Z malých

provizorních prostor jsme se rozrostli na několik kanceláří. Toto budování mě velmi bavilo, měla jsem radost, když pod mýma rukama něco vznikalo. Ale nebyly samozřejmě jen ty pozitivní chvíle. V určitý moment jsem se bohužel nechala unést na vlně úspěchu, zvykla jsem si na to, že peníze chodí, klienti jsou spokojení, a záhy jsem samozřejmě narazila. Neměla jsem vypracovanou analýzu trhu, takže jsme se mnohdy pouštěli do akcí, které již někdo dělal dříve, a zisk se tím pádem nedostavil. Naopak jsme byli rádi, když jsme skončili na nule. Bylo mi jasné, že tudy cesta nevede, a začala jsem hledat nové portfolio příležitostí s minimální konkurencí."

Bez neúspěchu se nemůže dostavit úspěch

„Narazila jsem několikrát a snad by to bez toho ani nešlo. Bez neúspěchu by se totiž nemohl dostavit úspěch – to je mé heslo, které mi pomohlo udržet úsměv na tváři při všech mých pádech. Zpočátku jsem se hodně zklamala v lidech a prodělala dost peněz. Jsem ale ráda, že jsem se poučila hned na začátku, protože kdyby se mi to stalo po deseti letech, přišla bych o mnohem víc. Hodně mě vyškolila také hospodářská krize – kvůli zkrachovalým firmám jsme museli odepisovat vysoké částky, řádově již o šesti nulách. Ztrátu jsme sice nakonec pokryli, ale v některých chvílích jsem byla zoufalá. Zaměstnancům výplatu dát musíte, ale zisky většinou musely zůstat ve firmě, která výrazně vyrostla, a o to větší problémy zase přišly s cash flow. Tehdy jsem si uvědomila, že to chce změnu. Začali jsme velmi detailně počítat a plánovat. Teď již pracuji nejen proto, že mě to baví, ale i s cílem vydělávat pohodlně, nejen abych zaplatila své zaměstnance, ale samozřejmě také abych já sama ze zisku profitovala. Chyb jsem tedy udělala dost, důležité ale bylo poučit se z nich, nehroutit se a jít dál. To vždy bylo mé další krédo – učit se z chyb, nejenom vlastních, ale ideálně i z chyb druhých. Dnes už si dělám podrobný průzkum trhu, monitoring, sleduji konkurenci. Jakmile se někdo dostane do obtíží, snažím se odhalit jejich příčinu a modelovat si, jak bych se v dané si-

tuaci zachovala já sama. A dál samozřejmě hodně chodím mezi lidi, komunikuji s nimi, konzultuji, vzdělávám se. Nikdy zkrátka nesmíte usnout na vavřínech."

Má práce mě baví a lidé to cítí

Za šest let Eva vybudovala firmu s dvaceti zaměstnanci a s ročním obratem přes 30 milionů korun. Čemu přičítá svůj úspěch? „Mám štěstí na lidi, jsem férová a otevřená, snažím se s každým lidsky domluvit a hlavně nikoho nezklamat. Nejsou to jen nápady, musíte je také realizovat a dotáhnout do konce. Má práce mě baví a lidé to cítí. Zadostiučiněním pak je, když se mi klienti po roce a půl vrací." Není ale zas tak těžké úspěchu dosáhnout, jako si ho spíš udržet. Co pro to Eva dělá? „Držím slovo a plním sliby. Nesmírně důležitá je i pokora. Člověk musí být pokorný, a to především vůči úspěchům. Musí být stále ve střehu, pečovat o klienty, vědět, že jsou spokojení, a udělat pro ně občas i něco navíc. Důležité je také umět se od firmy odosobnit. Pokud to neuděláte, hrozí vám, že jednoho dne zkrátka a jednoduše vyhoříte. Když pracujete s lidmi, musíte být připraveni na to, že ne všichni s vámi budou hrát fér. Můžete vedle sebe mít blízkého člověka a profesionála, kterému plně důvěřujete, ale o to větší pak může být vaše zklamání. Práce s lidmi mě osobně tíží nejvíce. Je na denním pořádku, a pokud má firma růst a vydělávat, musím myslet především na firmu a nikoliv na jednotlivce. Stále se učím a není to vůbec lehké, nicméně za těch uplynulých šest let se můj přístup již hodně změnil."

Úspěch v podnikání a vyrovnaný soukromý život

Eva je zastáncem názoru, že úspěch v podnikání jde ruku v ruce s vyrovnaným soukromým životem. Být úspěšná v práci a zároveň mít rodinné zázemí. To je sen spousty žen. Děti, spokojená rodina a práce, která člověka baví a naplňuje – to je podle Evy ten opravdový úspěch. „Mě se chlapi vždycky spíš báli, možná proto mám tedy za sebou jen dva vážné vztahy. Ten první vydržel 12 let. Jakého chlapa potřebuji?

Takového, který bude živitelem rodiny, bude chytřejší než já. Chlapa, který praští do stolu a řekne mi „a teď už nepracuj". A mám obrovské štěstí, protože takového vedle sebe mám. Sportovce, který mě nenechá v klidu. Stíhám kolo, naučila jsem se surfovat, vyznáváme zdravou výživu, chodíme běhat, jezdíme na dovolené. Nejsme spolu dlouho, ale myslím, že je ten pravý. Moc mi pomáhá vytvářet domácí pohodu, kterou já nesmírně potřebuji coby protiklad k podnikání. Dokonce jsem se naučila i vařit a zjistila jsem, jak úžasně si při tom odpočinu. Pokoušíme se o miminko, zatím nám to nejde, ale doufám, že to vyjde. Dítě si moc moc přeji. Mým snem jsou tak dvě děti a domeček za Prahou. A vedle toho vybudovat velkou firmu, kterou jednou koupí nějaká nadnárodní společnost. Sama do zahraničí určitě nepůjdu, ale firmu chci prodat. Ponechám si akce pro ženy, chci vydávat knihy a pořádat konference pro ženy a o ženách. A ráda bych radila studentům, co se životem. Mladí jsou naše budoucnost a já bych jim chtěla pomáhat," uzavírá trošku altruisticky, ale trefně Eva.

DOTAZNÍK

Co pro Vás znamená úspěch?
Být šťastná.
Myslíte si, že jste úspěšná?
Každý má na úspěch jiná měřítka. Já měřím úspěch štěstím, takže ano, dosáhla jsem tak svého úspěchu.
Jaké vlastnosti by žena, která touží po úspěchu, měla mít?
Vytrvalost, pokoru, zodpovědnost, přirozené nadšení a hlavně – musí ji to bavit.
Kdybyste znovu stála na začátku, jakých chyb byste se vyvarovala?
V počátcích života firmy jsem neměla zpracovaný žádný *byznys case*, tedy plán, kde chci být za rok, za pět, za deset let. Kdybych ho měla, neutratila bych tolik peněz. Občas

jsem také zbytečně „naletěla“. Byla jsem velmi důvěřivá, a to je také chyba. Musíte stát vždy oběma nohama pevně na zemi. A držet se rčení dvakrát měř a jednou řež.

Jaká negativa s sebou top pozice přináší?

Závist a nepřejícnost ostatních. Pokud vaše práce, stejně jako ta má, stojí a padá na lidech, musíte se na to připravit.

Jak se s těmito negativy poprat?

Nezabývat se tím, je to ztráta času.

Co Vám dává sílu?

Svoboda a rodinná pohoda. To, že jsou mí lidé spokojení a klienti nadšení. A chlap, který mi věří.

PO TŘECH LETECH ANEB ÚSPĚCH POKRAČUJE

Uplynuly tři roky a Eva Čejková je stejně aktivní jako předtím. S drobnými rozdíly – malým klučinou v náručí (přání se jí vyplnilo!) a novým internetovým portálem, který během mateřské dovolené založila. Plna energie je důkazem, že méně spánku přináší více prostoru pro práci. Ze svého úsilí nepolevila ani o píď.

EVA VAŠKOVÁ ČEJKOVÁ V ROCE 2014

- Ten úžasný chlap, o kterém jsem se zmínila, se ukázal tím pravým. V roce 2012 jsme se vzali na Mauriciu, z Evy Čejkové se tak stala Eva Vašková Čejková.
- Splnilo se mi mé největší přání – stala jsem se maminkou. V roce 2012 se nám narodil syn František.
- S tím, jak firma funguje, jsem sice spokojená, ale stále hledám nové cesty a impulzy. Díky pořádání konferencí pro ženy v rámci projektu MUŽ mne neustále inspirovaly ženy samotné, jejich touha po profesní realizaci a zároveň potřeba tuto touhu skloubit s touhou po rodinném a mateřském

štěstí. Obracely se na mne ženy, které potřebovaly poradit, pomoci, mnohdy jen povzbudit. Přemýšlela jsem, jak nejlépe bych mohla své zkušenosti předat dál. Výsledkem je můj podnikatelský příběh se všemi úspěchy, ale hlavně pády – kniha *Úspěch měřím štěstím*.

• Na mateřské dovolené jsem potom dostala další nápad a vznikla firma ŽENY s.r.o., která je určená všem ženám, jež hledají inspiraci (životní i profesní) nebo se takovou inspirací chtějí stát pro druhé.

• Jestli se cítím úspěšná? Jsem šťastná, tudíž úspěšná.

Jak vidíte samu sebe s odstupem tří let?

Jako hodně podnikavou maminku.

Co Vám uplynulé tři roky přinesly v profesi i v soukromí?

Zase řadu dalších nových zkušeností. Pokud člověk pracuje s lidmi, tak zklamání, radosti a nová poznání jsou prakticky na denním pořádku. A největším přínosem je samozřejmě rodina a malý syn František.

Splnily se Vám všechny profesní sny, nebo to pravé naplnění máte ještě před sebou?

Jsem typ člověka, který když si sáhne na metu a vysněný sen, tak už má před sebou další. A věřím, že ten největší splněný sen mě ještě čeká.

EVA VAŠKOVÁ ČEJKOVÁ RADÍ:

Tvrdě pracujte, mějte nápady, motivaci a silnou víru.

Nemá smysl dřít patnáct hodin denně, stačí jich osm, ale efektivních.

Není důležité být nejlepší ve všem, ale jen v něčem. Základem je nejít do všeho. Důležité je získat jméno, reference,

nepouštět se do obchodu, na který nemáte. Je lepší jít nahoru pomalu, ale jistě.

Buďte pokorní a nedělejte svou práci jen pro peníze.

Na počáteční kapitál si půjčte nebo vydělejte. Odpusťte si dovolenou a začněte makat.

Počítejte s tím, že první rok budete vydělávat a točit peníze jen kvůli referencím a dobrému jménu.

Pořád buďte ve střehu a hlídejte si spokojenost klientů.

Nezalekněte se neúspěchu, bez kterého by se nemohl dostavit úspěch.

Nezalekněte se lidí a jejich negativních názorů.

Z chyb se snažte poučit. Z vlastních, ale i chyb druhých.

Uvědomte si, že úspěch v podnikání jde ruku v ruce s vyrovnaným soukromým životem.

„Klíčem k úspěchu je poznat svět, poučit se ze životních zkušeností a skoncovat s tím, co člověka nudí a nenaplňuje."

SONIA SLAVTCHEVA (*1965)
CFO pojišťovny Allianz

Vizitka

Sonia patří mezi špičkové finanční profesionály. Má za sebou již dvacet let zkušeností ve finanční sféře, především pak v oblasti finančních služeb. Pracovala jako CFO ve společnosti Home Credit, kde měla na starosti podporu expanze společnosti rozvíjejících se trhů od Ruska až po Čínu. Této pozici předcházela více než desetiletá zkušenost v GE Money a GE Real Estate ve střední a východní Evropě, Německu a USA. Zde Sonia získala značnou zkušenost v oblasti restrukturalizace, zakládání firem na „zelené louce", fúzí, akvizic a v neposlední řadě financování. Na University of Pittsburgh získala titul MBA. V současné době působí Sonia Slavtcheva na pozici CFO v Allianz pojišťovně, a. s. a Allianz penzijní společnosti, a. s.

ROK 2011

Nenápadná až zranitelná, tak na vás Sonia na první pohled může zapůsobit. Pokud ji ale budete sledovat v pracovním procesu, použijete spíše výrazy jako rázná a důsledná. A ten, kdo ji zná důvěrně, dodá ještě: s nevyčerpatelnou životní energií.

Soniin příběh připomíná pohádku o chudé dívce, která ke štěstí přišla. Narodila se v nemajetné bulharské rodině a dětství

strávila v malém městečku Silistra na břehu Dunaje. „Měla jsem krásné dětství. Vyrůstala jsem v kraji se spoustou ovoce a zeleniny a celé dny jsem trávila venku. Dodnes, když se mě někdo zeptá, kdy jsem šťastná, tak jednoznačně odpovídám, že tehdy, když jsem obklopená stromy. Ráda sedím na větvích a jím ovoce přímo ze stromů," říká bezelstně Sonia. Když začala chodit do školy, rodiče se rozvedli a ona se s matkou přestěhovala do hlavního města Sofie, kde chodila na základní, střední a vysokou školu. „Máma na mě byla dost tvrdá. Chtěla se ujistit, že budu mít skvělý život. To pro ni znamenalo, že musím tvrdě pracovat a ze školy nosit samé jedničky, protože kdo se neučí, ten neuspěje. Dvojka by se nesetkala s velkým pochopením. Maminka mě učila samostatnosti, uspořádanosti, vtloukala mi do hlavy, abych nelhala a nekradla. Myslela to dobře," vzpomíná Sonia, která v Sofii nakonec vystudovala ekonomiku dopravy na Vysoké škole ekonomické. „Vždycky mě lákala letadla. Byla pro mě symbolem cestování a dalekých míst. Měla jsem naivní představy, že když budu studovat ekonomiku dopravy, budu i hodně cestovat." Realita ale byla jiná, po studiích Sonia začala pracovat jako programátorka ve firmě vyvíjející software pro dopravní společnosti. „Bylo to čisté programování, které s cestováním nemělo nic společného. Po čase jsem se chtěla posunout někam dál. K tomu mi ale chyběl doktorský titul. Tak jsem se rozhodla, že se vrátím do školy a dodělám si ho." Mezitím se Sonia ve třiadvaceti letech vdala a přišla do jiného stavu. „Připadala jsem si dospělá a říkala jsem si, že není žádný důvod otálet. Zkoušky jsem absolvovala v pokročilém stadiu těhotenství. Hodně jsem se snažila, aby to nebylo vidět. Aby si nikdo nemyslel, že školu začnu, ale nedokončím, což jsem neměla v úmyslu. Alex se narodil během psaní dizertační práce. V klidu jsem si mateřství rozhodně neužila," usmívá se Sonia.

Odchod z Bulharska

Když byl synkovi jeden rok, rozhodli se s manželem odejít z Bulharska. „Asi jsme byli velcí optimisté, ale mysleli jsme, že po revoluci se život v Bulharsku rychle změní k lepšímu, což se ale dlouho nedělo. Revoluce v Bulharsku proběhla o měsíc dřív než v Čechách, vše tam ale šlo jiným tempem. K emigraci nás donutily politické důvody, respektive jejich ekonomické důsledky. Režim sice naoko skončil, skutečnost ale byla jiná. A proč jsme si vybrali Čechy? Protože jsme sem nepotřebovali vízum a byly volné letenky. Žádné další důvody v tom nebyly." To se psal rok 1990. Sonia s manželem a ročním synkem, s jedním kufrem a dvěma sty dolary v kapse opustili rodné Bulharsko a vydali se vstříc novému životu v neznámém Československu. „Ubytovali jsme se u matčina kolegy, profesora z Vysoké školy ekonomické v Praze. Byl velmi hodný, vřele nás přivítal a hodně nám pomohl. V té době jsme neměli žádnou představu, co budeme dělat. Původně jsme tu ani nechtěli zůstat, nakonec jsme si to rozmysleli s tím, že se tady rychleji začleníme. Konkrétní představu jsme ale neměli. Byli jsme tak naivní, nebo spíše odvážní, že jsme ani žádné představy nepotřebovali. Netoužili jsme po životě na Floridě ve vile s bazénem, chtěli jsme normální život a klid v duši."

Snít a čekat

Rok Sonia s manželem a malým synkem strávili v uprchlických táborech. „Vystřídali jsme celkem tři, protože jeden po druhém zavřeli z hygienických důvodů. V tom lepším případě jsme měli jednu místnost pro sebe, několikrát jsme ale byli na pokoji s cizími lidmi. Nejhorší období bylo, když jsme pokoj sdíleli s dalšími šesti lidmi a syn onemocněl. Měl vysoké horečky a vůbec nás nepoznával. Když se vrátil z nemocnice, odmítal se dívat z okna, což byl, vzhledem k tomu, že v táborech nebývají záclony, docela problém. Tehdy jsem se vylekala. Jinak nevím, jestli je v lidské povaze nepamatovat si špatné věci nebo to až tak špatné nebylo. Pamatuji si snad jen, že

jsem pořád cítila chlad a nevěděla jsem, co se stane zítra. Na druhou stranu jsme spolu byli všichni tři od rána do večera a mohli jsme se věnovat synovi, což by v normálním životě nebylo možné. Nic jiného jsme mu dát nemohli, jen všechen svůj čas a lásku. A to bylo hezké." S manželem byli v té době typickými žadateli o azyl, který v roce 1991 jako jedni z prvních dostali. „Zpětně musím říci, že celá tato zkušenost nás jako rodinu hodně stmelila a vzpomínky z tábora nás při sebemenších potížích vrátí do reality. A víme, že člověk ke štěstí a k tomu, aby byl milován a miloval, nepotřebuje nic materiálního. To je velmi důležité. Neměli jsme peníze, práci, bydlení, nevěděli jsme, co bude zítra, nosili jen to, co jsme dostali od Červeného kříže, byli jsme ospalí, byla nám pořád zima, nemohli jsme se dobře najíst, ale milovali jsme se. Naše neštěstí v té době pramenilo snad jen z toho, že jsme se nemohli každý den vysprchovat. Uvnitř jsme ale byli šťastní, protože jsme se milovali. A měli jsme své sny. Já osobně jsem si představovala, že se velmi rychle naučím česky a budu pokračovat ve své dizertační práci. Budu se dál věnovat programování a budu i profesorkou na vysoké škole. Tento sen mi pořád zůstal, ale tu dizertační práci už se mi dokončovat nechce."

Život v rytmu zákonů

Po udělení azylu strávila Sonia se svou rodinou v táboře dalších devět měsíců. „Náš život plynul tak rychle, jak se měnily zákony. Sice jsme byli mezi prvními úspěšnými žadateli, ale zákon byl schválený jen několik měsíců a chyběla navazující legislativa. Následkem toho jsme se třeba nemohli zaevidovat jako nezaměstnaní. V táboře jsme tedy zůstali do května, kdy jsme se zaregistrovali na úřadu práce a začali si shánět zaměstnání. Nějakou dobu to trvalo. Nakonec se mi podařilo sehnat místo účetní ve Varnsdorfu, kde byla i ubytovna pro krátkodobé zaměstnance. Jednu takovou garsonku nám dali. I s nábytkem, který jsme si posléze díky půjčce odkoupili. Byli jsme tak šťastní. Po dlouhé době

jsme měli vlastní nábytek! Do té doby jsme neměli nic a vlastní deka, ložní prádlo a postel pro nás byly velké věci." Na pozici účetní Sonia vydržela tři roky. „Co jsem vydělala, šlo na splátky uprchlickému táboru, protože po udělení azylu jsme už neměli nárok na ubytování a kapesné. I naše podpora v nezaměstnanosti směřovala na úhradu tohoto dluhu. Dnes už jsme bez dluhů," uvádí na pravou míru. Po třech letech strávených ve Varnsdorfu se Sonia rozhodla pokračovat ve studiích. „Zjistili jsme, že život na malém městečku je sice krásný, ale že není naším životním cílem. Bylo těžké najít si přátele, se kterými bychom si mohli povídat. Většina lidí byla v jiném věku nebo vyznávali zcela jiný životní styl. Tak jsme si řekli, že by stálo za to najít si zaměstnání v Praze. Mé všechny pokusy ale dopadly špatně. Pohovory začínaly otázkou: „Jste vdaná?" „Ano." „Máte děti?" „Ano." „Jak velké dítě?" „Tři roky." „Tak to bude těžký." A tím to skončilo. Nikam mě nepřijali. Pak jsem se v jednom časopise dočetla o manažerské škole v Čelákovicích a o titulu MBA, který je možné na ní získat. To spadlo přímo z nebe. Škola spolupracovala s University of Pittsburgh. Druhou polovinu bylo možno absolvovat ve Spojených státech, kde se konaly specializované kurzy, čehož jsem využila." Rodina se rozdělila. Zatímco Soniin manžel zůstal v Praze, malý Alex putoval k prarodičům do Bulharska a ona sama se vydala studovat za oceán. „Manžel si zpočátku myslel, že se bude o Alexe starat a zároveň pracovat, ale velmi brzy zjistil, že to není možné. Ze školky ho musel vyzvednout ve dvě odpoledne, ale v práci tak brzo skončit nemohl. Bylo to náročné, strašně se mi stýskalo, ale i přesto vzdělání v Americe dodnes považuji za klíčové životní rozhodnutí. Absolutně závratný bod. Dlouho jsem ale cítila vinu, že s námi syn nebyl celý rok kvůli materiálním věcem a kariéře. Vždycky jsem si to zdůvodňovala tím, že jsem to udělala i pro něho, protože mu to taky vylepšilo životní standard a otevřelo dveře do světa. Nebýt toho, tak bychom možná